

Патријарх српски Иринеј у Либану

Манастир Успења Пресвете Богородице. Баламандски универзитет. Центар православног богословља и философско-религијске мисли (фотогалерија 1, фотогалерија 2).

Петог дана посете Антиохијској Патријаршији, посланство Српске Православне Цркве у раним јутарњим часовима напустило је територију државе Сирије. Тачно у подне Његова Светост Патријарх српски г. Иринеј и Његово Блаженство Патријарх Антиохије и свега Истока г. Јован заједно са Високопреосвећеним Митрополитом црногорско-приморским Амфилохијем и Преосвећеним Епископом шумадијским Јованом, као и седморицом епископа Антиохијске Патријаршије, стигли су у манастир Пресвете Богородице надомак Триполија, у држави Либану.

Дванаест километара југозападно од Триполија налази се манастир Антиохијске Патријаршије посвећен Успењу Пресвете Богородице. Ова светиња и едукативни центар Патријаршије назива се и Центар православног богословља и философско-религијске мисли Блиског истока. Ово је била прва

дестинација Српске Православне Цркве, а после повратка из Сирије.

Град Триполи је највећи град у северном Либану и други по величини у овој земљи. Налази се осамдесетак километара северно од главног града Бејрута и представља главни град северне обале и округа Триполи. Између осталог, Триполи је познат по томе што има највећу тврђаву из доба крсташких ратова.

Величанствен дочек приређен је и овде, већ по традицији, али сваки је јединствен. Тако и овај. Поред великог броја студената Универзитета као и универзитетског оркестра, шпалир је красио велики број мајки са децом. Доксологију је служио игуман манастира архимандрит Роман Ал Ханат, који је после усрдне молитве поздравио Српског Патријарха и делегацију.

Обраћање Патријарха српског Иринеја у Баламанду

-Ваше Блаженство, Патријарше Велике Антиохије, Ваша Високопреосвештенства и Преосвештенства, уважени господине Ректоре Универзитета, уважени декани факултета, драги студенти, браћо и сестре, драги пријатељи,

Најпре благодарим Господу и Пресветој Мајци Божјој што нас је удостојила великог дара и милости Божје да посетимо ову древну и славну свету обитељ. Ова обитељ с највишим просветним установама није само ваш понос, него и васцелог православља и хришћанства уопште. Овде све говори даром и благодаћу Божјом, па је велики дар што смо дошли и поклонили се овој великој обитељи и њеним просветним установама.

Имали смо прилике да чујемо о изванредном значају ове светиње и ове високошколске установе. Сада имамо прилику да оно што смо мање знали боље упознамо и да оно што смо видели пренесемо нашем народу. Ова светиња са својим образовним установама наставља реч и дело светих Апостола, а посебно Светог апостола Павла и других светих који су просијали на овим просторима. Ова духовна и просветна установа наставила је велику мисију наше Цркве која је започела са светим Апостолима; у прошлости је много значила, али ништа мање значајна није ни данас.

Време у коме живимо дичи се многим својим успесима и могућностима, али то није нешто што је најпотребније народу нашег времена. Њима је да дођу овде и помоле се Господу. Исто је важно да упознају истину коју је Господ открио и предао нам да је упознамо, и не само да је упознамо, него и да по њој живимо. Радујемо се што овде видимо да дејствује Универзитет, али и школе за средње образовање, где студенти и ученици стичу знање које ће

користити њима лично и овом благочеститом народу. Зато се молим Господу да благослови ову светињу и ове просветне храмове који имају узвишени значај у овој духовној светињи.

Долазимо из земље Србије, која је доживела историју сличну народу Сирије и народу ове благословене државе. И ми смо принели многе жртве у прошлости, али, нажалост, и у данашњем времену. Ови ратови који су нас задесили у последње време, оставили су код нас огромног трага. А видели смо последице рата овде, а и у Сирији. Нама ће, верујем и вама, требати много и много времена да обновимо оно што је уништено и оштећено. Оно што је порушено, то ће се вероватно и подићи, али оно што остаје као велика рана и вашег и нашег народа – то су многи, многи људи који су положили своје животе и као мученици окончали свој овоземаљски живот. Верујем да ће нам Господ преко својих угодника залечити тешке ране. Наша је велика жеља и молитва Господу да у овој земљи и овом народу завлада мир, толико жељан и толико потребан.

Видели смо много лепих ствари у Сирији, видели смо велике светиње, видели смо богочестив народ који нас је са пуно срца и љубави дочекивао где год смо долазили, и одлазимо с великим одушевљењем што смо запазили да су односи у народу различитих религија врло блиски, као односи какви треба да владају у народу Божјем. То је оно што је потребно нашем времену, не само овде, него и у читавом свету. Задивљени смо односом хришћана и муслимана једних с другима, што је заиста за похвалу. Ово треба прихватити и учинити да влада и међу другим народима. Важно је то наглашавати у свакој прилици, јер имамо много комшија који нам не желе добро, и који су нам нанели велика зла у блиској прошлости, али суд о њима препуштамо Господу, који је праведан Судија, и који ће помоћи и њима и нама да искоренимо завист и пакост из својих душа и својих срца.

Придружујемо се честици празника Господина Архимандрита с нашом жељом да нам предстојећи празник донесе велику духовну радост. Посебно желимо и молимо се Господу да народу Антиохијске Патријаршије дарује мир и слободу, добре односе са свим људима који живе на овим просторима, што сматрамо вољом Божјом. Нека Господ Бог благослови овај народ и све народе на овим просторима, као народ Божји, као народ мудар који је Он створио и у који је усадио љубав према добру, а и према сваком ближњем. Захваљујемо на топлем дочеку који смо доживели овде. Поздрављамо вас дивним речима Празника над празницима: Христос васкрсе!

Убрзо затим размењени су дарови и делегације су се упутиле у обилазак

Универзитета. За време трпезе љубави, коју су послуживали студенти Богословског факултета Баламандског универзитета, Српском Патријарху г. Иринеју и делегацији обратио се декан Факултета, крстоносни-протопрезвитер Порфирије Жоржи:

-Они који су се трудили да граде ово свето место и да чувају Јеванђеље, они су учили на овом месту, као што је рекао апостол Павле, да тумаче Свето писмо, изоб ражавају иконе. У у овом светом месту баштинимо нашу традицију, уметност и лепоту наше Цркве. Данас се налазимо на Богословском факултету који припада нашој Антиохијској Цркви у оквиру Баламандског манастира. Ваша Светости, многи знаменити професори били су предавачи на нашем Факултету. Наша антиохијска историјска школа је позната по свом специфичном богословском тумачењу дела Господа Исуса Христа. Ми на нашем Факултету Светог Јована Дамаскина учимо студенте нашој историји и духовном животу – да проносе оно што је добро за нашу Цркву и да буду пастири своје Цркве и како да помажу свима другима; да чувају нашу духовну и научну заједницу према речима Јеванђеља.

Наш факултет шаље своје студенте на различите конференције и симпозионе. Имамо три програма учења на даљину, преко интернета, за студенте који припадају нашој Цркви, настава се одржава на арапском и шпанском језику. Ми живимо као једна литургијска породица. Талентовани студенти имају могућности да искажу своје способности. Наша Црква гледа на наш факултет као на светло, духовну школу по благодати Његовог Блаженства Патријарха г. Јована. Баламанд је увек био срце Антиохије.

Ваш долазак је за нас историјски, то је благослов да будемо снажни, на чему Вам захваљујемо. Данас смо жедни речи Божје и поруке наде, и тешко налазимо људе који имају чисто срце и желе да помогну другим народима. Желимо да будемо синови Божји, ученици нашег Господа Исуса Христа. Васкрсење нашег Господа носимо у својим срцима и исповедамо Га кроз Јеванђеље. Желим да Вам у име наших професора, студената и свих запослених на нашем факултету поклоним књиге у којима су обрађене теолошке теме, а издање су нашег факултета. Хвала Вам!

Истог дана, у послеподневним часовима делегација Српске Православне Цркве вратила се на Баламандски универзитет, где је био заказан састанак првојерарха Српске Православне Цркве, Његове Светости Патријарха г. Иринеја, са ректором те високообразовне институције. Дискусији су присуствовали чланови делегације Српске Православне Цркве: Високопреосвећени Митрополит црногорско-приморски г. Амфилохије,

Преосвећени Епископ шумадијски г. Јован, високопреподобни архимандрит Дамаскин (Грабеж), крстоносни протопрезвитер Божо Бакајлић и протођакон Дамјан Божић. С друге стране, поред ректора Баламандског универзитета Елијаса Варака и Антиохијског Патријарха г. Јована, присуствовали су професори/декани са Баламандског универзитета разних факултета/смерова.

Патријарх Иринеј је поздравио скуп да би митрополит Амфилохије у наставку укратко изнео историју Православног богословског факултета Универзитета у Београду рекавши, између осталог: -Наш Богословски факултет је са још четири факултета саоснивач Универзитета; 1905. године основали су Богословски факултет и као такав био је до 1952. године у саставу Универзитета, кад су га комунистичке власти избациле из његовог састава, па се о њему старала Црква. Враћен је на Универзитет 2005. године. Иначе, било је више професора који су из Русије после револуције избегли код нас, између 20-тих и 40-тих година 20. века. Имали смо изванредних професора, међу којима је био и Свети отац Јустин Поповић, али њега су протерали - био је све време у кућном притвору у једном манастиру. Историја нашег факултета је дуга...

На питање митрополита Амфилохија, да ли држава финансијски помаже факултет, ректор је одговорио: -Не. Универзитет је самосталан, овде студенти сами плаћају своје студирање, а школарина је веома висока. Имамо једног студента из Русије и, ако Бог да, треба да дође и један Србин који ће изучавати арапски језик.

Убрзо затим делегација Српске Цркве са домаћинима обишла је кампус те високообразовне институције, где тренутно студира више од пет хиљада студената на разним факултетима. Богословски факултет Баламандског универзитета има тренутно на студијама нешто мање од стотину студената. Такође, у Сједињеним Америчким Државама има „истурено“ одељење које ради под патронатом тог Универзитета. После три семестра студија и положених испита издају се мастер дипломе. Потписник ових редова својевремено је стекао звање мастера примењене Православне теологије Баламандског универзитета.

Декан Богословског факултета Баламандског универзитета др Порфирије Жоржи изнео је кратку историју свог Универзитета и самог манастира, рекавши да је историја манастира Успења Пресвете Богородице сложена и веома занимљива:

-Од 1157. године на овом месту узноси се и велича име Господа Исуса Христа.

Сам назив потиче од старофранцуског топонима Белмонт, што у преводу значи „Прекрасна планина”, што ово место заиста и јесте. Првобитни манастир је разрушен 1291. године од стране муслимана, да би се после тога дуго налазио у рушевинама. Манастир је 1603. године обновио Митрополит триполијски Јоаким као Православну монашку обитељ. Скоро сто година ово је био један од најзначајнијих манастира у Антиохијској Православној Цркви.

Баламандски манастир је велики центар православног богословља. Његова рукописна збирка хришћанских дела на арапском језику сматра се једном од богатијих збирки те врсте у свету. Године 1832. архимандрит Атанасије (Касир) основао је у овој светињи прву школу за свештенослужитеље. У току седам година овде су изучавани грчки и арапски, црквена музика, догматско и пастирско богословље. Школа је затворена 1840. године да би је Антиохијска Патријаршија поново отворила 1900. године. На почетку Првог светског рата, 1914. године, школа је поново била затворена, но полако је наставила своју делатност између два светска рата. Године 1975. због рата Богословски институт је био пресељен у Солун до 1979. године, да би убрзо затим у манастиру био основан Баламандски универзитет, који данас похађа велики број студената. Нагласио је да је жеља блаженоуснулог патријарха Игнатија давне 1988. године била да оснује посебан, самостални факултет који припада Цркви. Када је тражио дозволу од државе, пошто све обично припада држави, а не Цркви, добио ју је и жеља му је испуњена – држава је издала дозволу и, хвала Богу, добили смо одобрење за рад. Сада наш Универзитет не припада држави него Цркви. Најбоље у томе је и то што је Патријарх тада добио дозволу за Универзитет, а не само за Теолошки факултет.

На самом крају, веома поучно предавање студентима Богословског факултета одржао је патријарх Иринеј.

За сутра је у плану, после свете Литургије, састанак са Председником Либана и обилазак цркве Светог Георгија и цркве Светог Николаја у Бејруту.

spc.rs